

**Előfizetési árak:**

Fél évre . . . 80 Leu  
Negyed évre . . 40 Leu  
Egy óra . . . 14 Leu  
Hirdetés — Nyílttér  
díjszabás szerint.

# SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A  
SZÉKELY UJSÁGOT  
néhai Molnár Emil  
a  
SZÉKELYHIRLAPOT  
Biró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu  
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

## Vajudnak a hegyek.

Idestova tizen négy esztendeje annak, hogy elült a harctereken a fegyverek zaja, a világégés áldozataira ráborult a virágos rét, a csermelyes erdő és az élet megkezdette romokat takaró munkáját.

És azóta állandóan dolgoznak a nagy építésszek, összejönnek minden esztendőben vagy tizszer hol Genfben, hol Laussaneiban és a végén újra összejönnek újabb határozatra.

Azóta így vajudnak a hegyek, anélkül, hogy valami világmegváltó eszmének valóra válásával szolgálták volna a magukat békeapostolainak feltüntető delegátusok a nyomoruságban tengődő embermilliók ügyét.

És a világpolitika azóta nem áll egyeből, mint érdek és eszmecsoporthozulások zajongó zsidvásárából.

Legujabban a német birodalom eseményei rázták fel az akarni akaró, de a tenni akarás merész lépéseitől visszarettenő európai diplomáciát.

Hitler az ő törni akarásával újra építeni szándékszik a gyenge pillérekben nyugvó Enrópát és szétszakítani annak nyomoruságos láncait, a békeszerződések fojtogató béklyóját. Minden nap újabb szenzációt ígér és a reményeket nyújtó jövő sok lehetőséget takargat.

Hogy a világhelyzet csöppet sem kecsegtető, mi sem igazolja jobban, mint a nálunk mutatkozó politikai bizonytalanság, az a nem nagyon akaródzó vállalkozás, mely a kormányalakításnál mutatkozik.

Ami egy ország történelmében még eddig nem mutatkozott, a „győzelmes” választások után nem akad még ember, aki elvállalná nálunk a kormányelnökséget. Egyik napról a másikra ígéri, hogy végre lesz kormány, azonban még mindig ott van a helyen a Vajda-kormány, mely tudvalevőleg a választások levezetésére nyert megbízatást. Az Adeverul szerint Vajda csak a felirati vita után fog lemondani. Időnyerési manőverezés ez, amire azért van szükség, hogy a nemzeti parasztpártnak közben ideje legyen megoldani valahogyan a kormányelnökség problémáját.

Ez a kísérletezés pedig nem vezet jóra.

Vajudnak a hegyek és vajjon a növekvő bizalmatlanság és nyomoruság mire fog vezetni?

A vajudó hegyek bizonyára nem egeret fognak szülni. Az aratás már vége felé közeledik, a szél már „tarlóba” fúj és az agyonsújtott nép félve néz a közeledő tél felé. Mintha csak a koporsója fedelét hallaná megreccsenni.

## A volt kézdivásárhelyi diák első miséje a plebánia templomában.

Amint a Székely Ujság múlt számában megírta, dr. Dávid László, aki Rómában végezte el a teológiát és most kinevezték Besztercére káplánnak, vasárnap tartotta a kézdivásárhelyi minoriták templomában az első miséjét. Ő az első római pap Kézdivásárhelyről, annak szülőttei és gimnáziumának végzett növendékei közül.

A megkapó ünnepség már kora délelőtt mozgásba hozta a város közönségét, mely vallás különbség nélkül betöltötte a pad sorokat a tágas, nagy templomban. Sokan voltak, akik látni és hallani akarták a vékony kis fiút, mert így emlékeztek rá még számosan az egykori kézdivásárhelyi diákra. Sokan pedig egyben tiszteletüket akarták leróni megjelenésükkkel a köztisztelőben álló Dávid-familia iránt, mely annyi jó magyart és jeles képzettségű embert ajándékozott a magyarságnak és a társadalomnak.

### Ünnepies mise.

A felbugó orgona hangjára már zsufolásig megtelt a templom és felcsendült a fiatal káplán szava az oltárnál. Angell Sebő és Sztrigán Ferenc celebráltak neki, Korom P. Pál és dr. Boga Alajos pedig asszisztáltak. Mint ministránsok, a miséző pap négy volt osztálytársa: dr. Vargha Lajos, Dávid György, Ambrus Kálmán és Ifj. Gallitsik Vilmos működtek közre.

Dr. Boga Alajos volt az ünnepi szónok, kinek a beszéde után dr. Dávid László jelent meg a szószéken. A pápai áldást és a pápai áldás ceremóniáját ismeretve, pápai áldást osztott.

Megkapó csendben áradt a szó az ifju ajkáról, ömlött az áldástosztó hangja a templom minden zugába, a szívekben pedig visszadobbant a kívánság: bár meghallgatná az Ur az ő egyszerű, fiatal szolgálójának imáját...

### Közebed a gimnáziumban.

A mise után a gimnázium és tanítóképző ebédlő termében volt mintegy 30 terítés közebed, melyen a kiterjedt Dávid család tagjai, a káplán volt osztálytársai néhányan, Korom P. Pál plebános, dr. Vargha Béla és a tanárok vettek részt.

A tartalmas és a lelkekben mélyen szántó felköszöntök sorában dr. Dávid László volt az első, aki a pápa öszentségét és a püspök urat éltette.

Ezután dr. Boga Alajos üdvözölte az ifju lelkész, mint a kézdivásárhelyi róm. kath. gimnázium egyik kiváló növendékét, aki elsőnek tért haza, mint római pap: első, mint ilyen a kézdivásárhelyi gimnázium összes végzett növendékei és a város szülőttei között.

Dr. Péter János a Dávid-családot köszöntötte és üdvözölte Lászlót, mint a familia díszes sarját.

Nagyon szép, tartalmas és kiemelkedő beszéd volt ifj. dr. Molnár Dénesé, ki mint volt osztálytársát köszöntötte dr. Dávid Lászlót.

Dr. Dávid István az édesanya és család nevében megköszönte a plebánosnak, hogy módot adott a templomban az ifju papnak ittvaló első miséjének bemutatására. Köszönetét fejezte ki dr. Bogának a gimnázium ebédlőjéért, valamint a vendégeknek és mindazoknak, akik megjelenésükkkel széppé varázsolták ezt az ünnepet.

Még dr. Vargha Béla az alma mater nevében és Török Sándor, mint volt tanára köszöntötte az ifju pástort, kité láthatólag meghatótt a feléje áradt sok szeretet.

## Él a Székelység.

Ugyilátszik, a legutóbbi megkésett lapszám miatt az Erdélyi Szemle a mostani gyakori lapkimulásra gondolt, mikor kedves, elismerő szavakkal méltatta a Székelység eddigi sikereit s sajnálkozik kimulása miatt. Hála Istennek, ha nehezen is, élünk, mert a Székelységnek élnie kell s az elparentálást nem nehézményezzük, sőt jó kabalának vesszük, mert mint a székely atyánkfiai mondják „akinek hót hirit kötik, a sokáig él!”

A SZÉKELYSÉG szerkesztősége.

## Atyafilátogatáson a finneknél.

— Irta és az Erzsébet Árvaház 1932 június 25-iki kulturstélyén felolvasta  
Dr. I. DIÉNES JENŐ — 4

Egy hetet töltöttünk Finnországban, június 15-22 közt. Ebből öt napon át voltunk a fővárosban, két nap és éjszaka vasúti utazással, Viipuri és Turku városok, az Enso gyártelep hatalmas nyerscelulozógyára és a világhírű Imatra vizesés megtekintésével telt el.

Öt napig voltam Helsinkiben. Szép, alig másfél százéves, egy szagot szél felélszigetre, lapos gránitsziklára amerikai stílusban és ütemben épített város, melynek utcái, terei, palotasorai egy-egy alacsony gránitdombra hol felemelkednek, hol arról leereszkednek. Aránylag kevés a régi épülete. Azok is alig haladják meg az évszázadot. A Saonalinna sziget erődtítményeit még a svédek uralma idején építették, az oroszok csak bővítették és az újabb követelményeknek megfelelően szerelték fel és innen tartották rettegésben a finn főváros népét. Új utcá sorai, palotái a ma emberével épültek, éppen, mint stílusa is a mai, modern stílus. Érdekes, hogy pl. a most épülő, hatalmas és művészi alkotásu országház nemes gránitanyagát ugyanonnan és a szomszédos telkekről, térről bányászták, ahol épült e palota.

A régi templomok, házak, néhol 2—3 emeletesek is, fából vannak építve, vakolatlanul, bedeszkázott oldallal. Az újabb épületeket pedig az épülő ház helyéről kitermelt színes, nemes gránitanyagból és ércnél keményebb finn téglából építik. Pár helyen a palotasorok, utcák közt azért hagytak teret, mert a kiálló, emeletnyi magas sziklacsucok az építkezésnek megállást parancsoltak. Ilyen sziklakkal díszes kis tereken a természet nevelte fák tengődhetnek a sziklákön, de azért a sziklák földdel fedett részein kertészek gondozzák a virágokat. Láttam egy ilyen kis sziklatéren gyönyörű, világos lila virágokkal sűrűn benőtt — vagy beültetett területet, melyeknek csodaszép a hatása. A szép, impozáns János templom is egy ilyen sziklatér oldalán épült.

A Miklós templom — finnül Nicolai-Kirkko — és az előtte fekvő Államtanács-tér II. Sándor cár szép szobrával, a múlt század tekintélyt parancsoló impozáns, előkelő renaissance stílusában Helsinki egyik legszebb tere. Itt van az egyetem, az egyetemi könyvtár Edelfelt freskóival és néhány ministerium palotája. Összhangzó épületek, látszik, hogy egy művészhez irányította építésüket, a híres J. C. L. Engell János finn építész (1778—1840), kinek tervei szerint épültek a hatalmas templom és az államtanács-tér körüli paloták.

Amíg Finnország az oroszok uralma alá került, Helsinki csak egy kis halászfalu volt, melyet II. Sándor cár tett a finn nagyjedelemség fővárosává az addigi Abo (ma Turku) helyett, mely város Finnország délnyugati partján, tehát Svédországhoz legközelebb fekvő részén épült tengeri kikötő város. Ide helyezte át I. Sándor az egyetemet is Turkuból, ahol azonban ma mégis két tudományegyetem terjeszti a műveltséget, egy 1921-ben ujonnan alapított finn, és egy svéd, hiszen a művelt finnországi svédek 35%-a Turkuban lakik és a környék svéd lakosságának életszükséglet az egyetem. A régi egyetemet Turkuból I. Sándor Helsinki-be helyezte át, ebben azonban úgy finn, mint svéd nyelvű előadásokat hallgatnak a diákok, — s a melynek hatalmas renaissance

palotában folyt le a kongresszus üléseinek egy része, hol én is többször megjelentem. Eltűntettek a finnek mindent, ami az orosz uralomra emlékeztette őket, csak az I. Sándor cár szobrát hagyták meg sértetlenül és a II. Sándor cár szobrát az egyetem előtti téren.

Muzeumi közül az Atheneum képtár és szoborgyűjtemény igen nagyértékű műtárgyakat foglal magában. Ott láttam számos híres régi művész festményét és a modernnek, kivált a Barbizoni iskola francia festőinek, köztük Corot, Theodor Reusseau, Jean François Millet, Jules Dupre híres festményeit, Anders Zorn svéd, Krüger holland, Ajvazovszkij Repin Ilja orosz, Segantini Böcklin, s más hírességek eredeti műveit, melyeket reprodukciókban már rég ismerem. Sok szép Rodin-szobrot, csupa fehérmárványba örökített érzést is őriz e hatalmas gyűjtemény. De meglepően sok és értékes, finn művész alkotta, finn történelmi, mitológiai tárgyú festményt, sok szép arcképet, zsánerképet és tájképet láttam, közte a nemrég elhalt Akseli Galen — Kallela elbűvölően szép és erőteljes festményeit. A finn műtárgyak gyönyörű sorozatát látva, meggyőződtem róla, hogy a finn nemzet a képzőművészet terén is az európai kultúra maradandó és megbecsülendő értékeit alkotta.

(Folyt. köv.)

## A Gyilkos-tói ünnepélyek.

A gyergyószentmiklósiak utazására méltó szép propaganda munkát fejtettek ki büszkeségük a Gyilkos-tó ismertetése érdekében.

A jól szervezett ünnepélyen jul. 30-31-én valóságos nemzetközi találkozót csináltak, ahol ezrekre menő természetet kedvelő vett részt, Már 30-án délután megkezdődött a vándorlás! Egymás után érkeztek meg a főtéren levő idegenforgalmi irodához a szélrózsa minden irányából befutó autók. Az esti stílszerű székely est az idegeneknek jó izelítőt adott a Székelyföld és népének ismeretéhez. Csáki tanár költői prologja valóságos himnusz volt a remek tövdek ismertetéséhez. Talán még az udvarhelyi sikereit is felülmúló módon érvényesítette Sz. Horváth Lajos székely népdal gyűjtései, amelyeket folytonos ujrázással B. Solyom Edith adott elő. Érdekes és újszerű volt a szintén Horváth gyűjtésű csüddögölő, amelyet Mihály Mariska játszott cigány zenekar kísérettel. Jó kezdésnek ígérkezik Horváth István költői bemutatkozása. Kós Károly építő-művész a tó vidékének okos és a alapos terv szerint való kiépítését fejtegette. Kedvesek voltak a szomszédfalusiak által előadott gyergyói táncok is. Az estélyt Bányai János színes vetített képekkel kísért geológiai előadása és a tónak filmesített képeinek bemutatása zárta be.

Másnap, vasárnap reggel karavánszerűen indult meg a városban elszállásolt kiránduló-sereg a tóhoz. Az egész vidék zúgott a soha nem látott nagy tömegtől. Minden szakadék, völgy, csucs kirándulótól tarka. A jó idő is kedvezett s így aztán a délutáni népünnepély a maga színes népi viseletével valósággal látványosságra ment.

Dr. Csiky János és Csáki Mihály tanár irányítása mellett dolgozó bizottság megmutatta a székelyföldi propaganda igazi útját, módját, csak a többi vidéki centrumok is kellene ezt kövessék, hogy a végén az egymással harmoniában működő csoportok minél nagyobb idegen sereget tudjanak erre felé csöditeni. E csoportok egymásnak nem konkurenciái, hanem egymás munkáját kiegészítő és támogató munkatársai kell legyenek.

## Egy kis összehasonlítás.

(A második percentuális elosztás alapján.)

A napokban lefolyt deputát választásokkal kapcsolatban dr. Molnár Dénes ur még a következő összehasonlítást közli:

1928-ban az egész országban leadtak 2.785.603 érvényes szavazatot, 1932 évben pedig 2739.877 szavazatot, vagyis kevesebbet 45.726 szavazattal.

A kormánypárt 1928-ban 2.208.518 szavazatot nyert. Ekkor is a kormánypárt a nemzeti parasztpárt volt. 1932-ben ugyanez a kormány csupán 1.203.458 szavazatot nyert, vagyis 1.005.060 szavazattal kevesebbet, ami 33.39%-os visszaesést jelent.

A Magyar Párt 1928 évben 171.017 szavazatot kapott, míg 1932 évben 143.140-t, vagyis 28.877 szavazattal kevesebbet, ami 17%-os visszaesést jelent.

Az akkor még egységes liberális párt 1928-ban 185.514 szavazatot nyert, míg 1932-ben a Duca és Gheorgista liberális pártok 401.931 és 195.129, vagyis összesen 597.060 szavazatot nyertek. Vagyis e pártok százalékaránya 224%-al nagyobbodott az 1928 évi szavazatok viszonylatában. — Szám szerint 411.446 szavazattal.

1928 évben az Averescu-féle néppárt 64.579 és a Jorga-Argetoianu párt 68.204 szavazatot s így a kettő együtt 132.783 szavazatot, vagyis 62.129 szavazattal többet nyert s így közel 88%-ot ment előbbre 1928 évhez viszonyítva.

A Lupu-párt 1928 évi 71.196 szavazatot 1932-ben 170.794 szavazatra javította, ami 120%-os emelkedést jelent, vagyis 99.598 szavazattöbbletet.

Cuza 32.276 szavazattal, amit 1928-ban kapott, 1932-ben 159.080 szavazatra emelte fel, tehát majdnem 400%-al. Ez 126.804 szavazattöbbletet jelent.

Ha az 1928 évben a nemzeti parasztpárttal választási blokkban levő szociáldemokraták és zsidópárt szavazatait is hozzáadjuk a mai 1932 évben kormánysszavazatokhoz, mely szavazatok 94.089 és 66.308 számot értek el, úgy a kormány ez évi szavazat visszaesése 160.379 szavazattal kisebbnek tekinthető.

A Cuza-párt szavazatszáma 1932-ben tehát majdnem eléri a zsidó és szociálista pártok együttes szavazatszámát.

Figyelmem kívül hagyva a többi pártok százalékokban visszaesését és csak épen felemlítve, hogy:

1928 évben a nemzeti parasztpárt 77'76%-ot, míg 1932 évben csak 40'36%-ot kapott,

míg ugyanezen években a liberális pártok 6'3%-ról 22'01%-ra,

az Averescu-Jorga párt 2'4%-ról mint Averescu párt 2'38%-a és mint a Jorga-Argetoianu párt további 2'51%-ra, vagyis a kettő együtt 4'89%-ra,

a Lupu párt 2'51%-ról 6'10%-ra,

a Cuza párt 1'15%-ról 5'86%-ra emelkedett

míg a Vagárdia 2'61%-ot

a Goga-féle Agrár párt pedig 4'01%-ot

szerezett meg, mint új alakulat,

csupán felemlítve végül, hogy a szociáldemokraták 3'76%-át, a zsidópárt pedig 2'44%-át szerezte meg az érvényesen leadott szavazatoknak,

addig az Országos Magyar Párt az 1928 évi 6.2 %-ából csak 4'01%-ot tudott megtartani, vagyis 2'01 %-kal kevesebbet, ami az 1928 évben leadott 171.017 és az 1932 évben leadott 148.140 szavazat közötti különbségnek felel meg. Ez a 2%-os veszteség pedig további 4-5 mandátumot jelentett volna a magyar pártoknak, ami a nyert mandátumok  $\frac{1}{3}$ -át teszi ki.

Bár ez a különbség végeredményében az 1928 évi 16 mandátum helyett csak 1-el apasztotta a mandátumok számát, vagyis ma 15 a Magyarpárt mandátumainak száma, ez csak annak tudható be, mert a kormány 77'76%-os szavazatszáma 33'39%-kal 44'37%-ra csökkent s így a premium kapcsán nyert 1928 évi 319 mandátum helyett csak 272 mandátumot nyert, ami 47 mandátummal kevesebb, mint 1928 évben volt.

Egészen bizonyos, hogy a három székely megyében a román nemzeti párttal választási kartellben volt magyar gazdasági szövetség kerek számban összesen 13.000-et meghaladó szavazataiból legfennebb  $\frac{1}{3}$ -ad rész volt román szavazat és legalább 9000 volt a magyar szavazat. Ugyancsak a legalább 6000 szociálista és 3000 Lupista, vagyis összesen 9000 szociálista velleitáru három székely megyei szavazatból legfennebb 1000 volt román szavazat. Ilyképpen a három székely megyében a kormány és a szociálista jellegű pártok 17.000 magyar szavazatot vittek el. Ha ezt hozzáadjuk 1932 évben az Országos Magyar Pártra leadott kerek 143.140 szavazathoz, úgy 260.000 szavazati számot érünk el és még mindig hiányzik 11.000 szavazat az 1928 évben leadott 171.017 magyar szavazatból, ami a Székelyföldön kívüli magyarság félreszavazásának eredménye.

Mert az 1928 és 1932 évi szavazók száma közötti különbség 45.786-ot kitevő számából a magyarság által le nem adott szavazatok száma legalább 11.000-et tesz ki. Pedig a magyarság nem  $\frac{1}{4}$ -ede az ország lakosságának.

## RÁM TALÁLSZ-E (T. L.-hez)

Oh, rám találsz-e majd egy alkonyeste,  
Ha eltemettek késő holnapok...?  
Meghallod-e, hogy sikong a lelkem  
Bűnbocsajtó, hervadt, őszi csendben,  
Ejtesz-e könnyet, hogyha meghalok...?

Ha romszivem majd egyszer összeroskad  
A multkisértő bánatok alatt;  
Eljősz-e hozzám az emlékek szárnyán,  
Nem hagyysz-e ott szétporladni árván,  
Mikor már lelkem hurja megszakadt...?

A kezemben már megremeg a fátyla,  
Hunyó parázs lehell szikrázva róla.  
— Vége minden égő, bűvös vágnak,  
Érzem, — végkép összetör a bánat  
S ajkamon kigyul halálos csókja...!

(Budapest, 1932. júl. 20.)

Pál Loránt

## Városunk kiránduló helyei.

### Bálványos vár.

A városunkból is jól látható szép kupalaku hegy a tetején levő várommal mindig kedves kiránduló helye volt a Búdösbenyarálnoknak. Az 1029 m. magas erdőkoszoruza bérce a hargitai hatalmas nagy vulkáni vonulatnak legvégső tagja. Egyik oldal kitörése volt a kettős Szent Anna-tó Mohos tavi nagy kráternek s mint egy fakadék egész elszigetelten a felszínen attól, egy kis sziget formájában emelkedik ki a hegyvonulatot képező réteges homokkövek közül. Ennek a kitörésnek a pereme kb. a fürdőtelep felső szélén lehet s helyét legjobban az itt felszínre kerülő borvíz források jelzik a legjobban. A tömeges tömött és pettyes kőzet anyaga (amfiból és biotit ásványokban gazdag andezit) megégyezik a Szent Anna-tó, Búdös hegy kőzeteivel. A legutóbbi kutatásokig azt hitték, hogy a Bálványos tetői vulkán folt összefüggő egészet képez a Búdös tetővel együtt a Szent Anna-tói vulkáni anyaggal. Ez a kőzet anyag magyarázza meg, hogy miért oly vasdusak az ásványos vizeinek a lerakódásai. Viszont lennt a völgyben a szénsavsűrítő gáz mögött igen nagy a konyhasó tartalma a forrásoknak, mert itt a felszínre jövő borvizek a homokkő sós rétegein is keresztül jönnek, azokból oldják ki a sótartalmukat s ily módon a Selters típusu vizek születésére adnak alkalmat.

Nemcsak földtani szempontból oly érdekes e hely, hanem messze a mondák idejébe visszanyúló a történelme is. Állítólag a pogány valláshoz ragaszkodó Apor vajda huzódott ide vissza erre az elhagyatott helyre s épített magának ide bevehetetlennek látszó magas szikla várát, amely csak kelet felé volt egy kis nyakon át megközelíthető, amelyen keresztül vezetett le Torja felé a szekérut, mindig a leszálló hegyélet követve.

(Mondáját szépen feldolgozta Jókai Mór a Bálványosvár c. regényében!)

Állítólag itt égett legtovább a pogányoltár tüze s nagy nehezen sikerült az Aporokkal s jobbágyaival a keresztényen hitet felvételni.

A későbbiek folyamán akkor jutott fontosabb szerephez a vár, amikor Apor László, a hatalmas erdélyi vajda a magyar trónt bitorló bajor Ottót ide zárta be s vette el tőle a magyar koronát, amelyet el akart menekíteni magával külföldre. Majdnem két évig volt a magyar korona akkor Apor vajda kezei között!

A mai is meglevő hatalmas várbástya évszázadokon keresztül dacolt az idő vasfogával s ha már eddig megmaradt, nagyon célszerű volna egy kis áldozatkészséggel, mint történelmi emléket s amellyel, mint pompás kiránduló és kilátó helyet konzerálni. Szóval ide is jó volna egy áldott kéz, legyen az akár a tulajdonos vagy turista egyesület. Külföldön az ilyen helyekre mesterséges romokat, kilátó tornyokat építenek. Itt nekünk csak a meglevőt kellene megóvni a tönkre menéstől!! De szép is innen a magasból a hegyek, völgyek hullámvöze fel-színén végigtekinteni. (is.)

## TANÜGY.

### Felvétel ipari szakiskolába.

A gyermekeiket az elemi iskola után tovább taníttatni akaró szülők figyelmét felhívjuk a most igazán aktuális szakiskolai tanulmányokra. Az egyetlen székelyföldi szakiskola Székelyudvarhelyen van, amelynek agyapi, szobrászati és asztalosipari tanfolyamai a székely ember természetének legmegfelelőbb foglalkozási ágakra nyújtanak kiképzést. Az iskola 5 évfolyamu s az elemi iskola 4. osztályos bizonyítványával lehet beiratkozni. Ezen kívül a felvételhez szükséges a születési, ujjraoltási bizonyítvány és állampolgársági bizonyítvány. Fizetendő egész évre 300 leu iskolai illeték. Akik az internátusban akarnak lakni, azoknak az egész tanévre 3500 leuba kerül az ellátás és lakás. Érdeklődők kérjenek prospektust az igazgatótól. (Cím: Școale de arte și meseri Odorheiu.) Remény van arra, hogy a jobb tanulónak a minsterium ösztöndíjat fog utaltatni. A legtöbbnyire székely fiuktól látogatott intézetet nagyon ajánljuk az érdeklődők figyelmébe.

## NYILT-TÉR)

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik boldogult jó férjem, illetve jó édes atyáink és nagyatyáink: Jencsevics Bódog halála alkalmával vigasztaló szavakkal felkerestek, vagy a temetésen megjelentek, fogadják szívünk hálás köszönetét.

Kézdivásárhely, 1932. aug. 2.

A gyászoló család.

Ezen rovat alatt közölték nem vállal felelősséget sem szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

## Az ágyuöntő székely fiu!

A magyar szabadság történelmi emlékeiből felidézem az 1848/1849 évi háromszéki önvédelmi harc egyik kimagasló alakját, a berecki ágyuöntő Gábor Áron egyéniségét!

Ha költő volnék, hőskölteményt írnék az Ő történetéről, de csak egyszerű szavakkal mondom el, amit hallottam az Ő egykorú kortársa és hadsegéde, Nagy Sándor által megírt életrajzából s tovább adom az unokáknak úgy, amint arról ma is emlékezik a háromszéki öreg székely.

— Hogyan lett az egyszerű székely tüzből vezérlő tüzer őrnagy s hogyan nemultak el az Ő szavára a háromszéki harangok és lettek haláltörő dörgő ágyukká!

— Mikép vált ki a tömegből a legválságosabb időben és csodás tehetségének, lángoló hazaszeretetének, az élet semmibe vevő vitéz bátorságának mikép adta fényes tanujelét a székgyűlésen azon pillanatban, mikor már az urak a védelmi harc feladását vetették fel szavazásra!

No de a történelem hitebb megírása végett átveszem a szót a „székely ágyuhős” életrajzából.

— A berecki székely fiu, Gábor Áron ott született Háromszék megyében a „Magyaros tető” tövében fekvő Bereck kis városban, fegyvert viselő nemes székely családból, 1814 november 14-ikén.

Apja Gábor István főjegyző volt. Édesanyját Hosszu Juditnak hívták. A berecki elemi iskolából a csiksomlyói al-gimnáziumba vitte az apja, — de ott magasabb kiképzést nem nyerhetett; mert az osztrák kormány megtagadta az arravaló engedélyt és mint tényleges határőrt besorozták a székely második gyalogezredbe.

A tanulni vágyó ifju a vak engedelmesség béklyóiba volt zárva, míg nem a gyulafejevári várba rendelték és ott beosztották az ágyuk kezelésének az elsajátítására, ahol először nyílt tere hajlamainak némi kielégítésére.

Később felkerült Pestre, onnan Bécsbe, ahol a hadi mérnökségen, mint magán ember látogatta és hallgatta a műszaki előadásokat és nagy szorgalommal tanulmányozta az ágyuöntést és az érc elegyítését, azokról pontos jegyzeteket írt és az ezekre vonatkozó kézikönyveket magának megszerezte.

Amde a katonai önkény még a magán uton való törekvését is megirigyelte és elképzelhető, hogy egy tudósvágygial tele lángeszű tehetség mennyi kint és gyötrelmet érzett lelkében, midőn látta és tapasztalta, hogy miként zárta el az utat az Ő törekvő szelleme előtt az irigység és féltékenység, mely a tizedesi rangon felül emelkedni nem engedte. Eszelős hírét költötték felőle és a katonai szolgálatból is elbocsátották.

A magánéletbe hazatért ifju székely minden idejét a munkára fordította. Furt-faragott és dolgozott fáradhatatlanul. Időnként eljárt Moldovába is s ott hallotta az 1848 évi márciusi napok hírét és ugyan azon év őszén — midőn megtudta, hogy szülőföldje, Háromszék is fenyegetve van, azonnal visszatért Bereckbe, onnan figyelte a mozgalmakat. Lázás érdeklődéssel várta a tettek óráját, mely csakhamar el is érkezett, mert az 1848 évi nov. 16-ra hirdetett székely székgyűlés kimondotta a fegyverfogást!

A háromszéki közgyűlésen épen a nagyszabeni General Comandó feltétlen megadást követelő leiratát tárgyalták és e közben egyik rossz hír a másikat követte.

A székgyűlést a sepsiszentgyörgyi Szék-házban tartották, melyen Berde Mózes kormánybiztos, Dobay Károly gyalogsági ezredes és Zsombory huszárezredes és több más székely főtiszt voltak jelen.

Igen nagy volt a lehangoltság a rossz hírek miatt, mert Udvarhelyszék meghódolása, Csikszék semlegessége, Gedeon és Heydte ellenséges fellépte, mind oly rémhírek voltak, melyek méltán nyomasztólag hatottak a kedélyekre.

A gyűlésen a többségnek az volt a véleménye, hogy miután már egész Erdély és a többi székely székek megadták magukat — Háromszék sem tehet egyebet! Egyedül áll!... nincs ágyuja? nincs lökészet!... E nélkül harcot folytatni képtelenség!...

Ekkor a gyűlésterem egyik szegletéből, egyszerű székely öltönyben izmos

közép termetű, kerek képű, szakállas férfi kért szót.

— Uraim! Hallom, hogy a főtiszt urak azt mondják, hogy nincs ágyu, — nincs municio!... Ha csak ez a baj, úgy én azt mondom, hogy lesz ágyu, — lesz municio, — amennyi kell.

Erre mennydörgő zajjal kiáltoznak a teremben! — Ki az? Ki az? Gábor Áron. Lássuk, lássuk! — És Ő a hősiesség tüzevel szemében, öntudatosan előlépve, folytatá így, szólván: Uraim semmi mást nem kívánok, mint felhatalmazást, hogy a fülei vashámorhoz elutazhassak és ott dolgozhassak és ha mához kéthétre Sepsiszentgyörgy piacán 6 ágyu nem lesz felállítva s ha azokkal a próbálövésnél célt nem találok, akkor én magam állok ki 10 lépésre céltáblának.

E szavak hallatára őriási lelkesedés tört ki és kimondták, hogy:

„Háromszék székely népe nem adja meg magát, hanem felveszi a harcot az osztrák önkénnyel szemben!”

Berde Mózes azonnal kiállította a meghatalmazást Gábor Áron részére Daniel Gábor bardocszéki királybíróhoz.

A fellángolt lelkesedéssel szétoszlott gyűlés után kéthét múlva az ígért ágyuk Sepsiszentgyörgy piacán állottak. Egyikkel a székház feletti magaslaton első lövésre a célpontba lőtt Gábor Áron!

A székely nép lelkesedése leirhatatlan volt, ezer meg ezer ember csodálta Gábor Áron ágyuit, melyek hová tovább szaporodtak s dörögtek, Aldobolyés Hermánynál igen nagy riadalmat okoztak és megrettenték az ellenség vezéreit, akik ugyan-csak indították a gyors futárokat Nagyszébenbe Puchner generalishoz.

Gábor Áron megmutatván, mikép kell kezelni az Ő ágyuit, a siker tudatával sietett Kézdivásárhelyre, hogy ott az Ő barátja és kortársa, Turóczi Mózes üstgyártó mesterrel berendeztesse az ágyuöntődjét, melyhez Háromszék egyházai telekezeti különbség nélkül felajánlották és beszállították a templomaik harangjait. Ezekből készültek, jobban mondva teremtek az ágyuk úgy, hogy igen rövid idő alatt Gábor Áronnak hatvan ágyuja volt felszerelve.

Lelkes munkatársa volt még Kézdivásárhelyen Klinglein József bádogos mester is, ki bámulatos szakértelemmel gyártotta az ágyukhoz szükséges löport és gyutacsot.

Az egyszerű székely gyalogsági tizedes egyszerre őrnagy, majd tüzerparancsnok lett s a székely ágyuk csodás híre eljutott Debrecenbe is s 1849 május havában Kossuth már mint kormányzó, magához rendelte Gábor Áront és tüzerparancsnokká nevezte ki — S mint főparancsnok Ő szervezte a kitűnő hirben álló székely tüzerseget, mely a hasonlólag szervezett huszárság és gyalogsággal együtt megvívta Háromszék önvédelmi harcát!

Ime Gábor Áron fényes katonai tehetsége, zseniális esze és hazaszeretetével kiérdemelte a székely ágyuhős nevét és nemzetének kegyeletét!

Eljött 1849 július 2, a végzetes kőkösi ütközet napja.

Dörögtek az ágyuk mind a két fél részéről.

A székely vezér száguöld egyik ütegről a másikra, biztatva és lelkesítve tüzeit és annyira belehevül a harc tüzebe, hogy a maga lova nyakára borulva vezényel, „lennebb”, „fennebb” szavakkal irányít, nem félve, nem is sejtve a veszedelmet, melyben forgott. És egyszer... egyszer az ellenséges ágyugolyó a hőst szíven találta!

Az elesett vezér hadsegéde Nagy Sándor gyengéd ébresztő szava már hasztalan kísérlet volt; mert a nemes lélek az ágyuk harci dörgése mellett már felszállott az égi magasságba!...

E közben a csata hevesen folyt, a székely vitézek előtt az ellenség megfutamodott keresztül a Feketeügy folyó hídján, felszedve maga után annak padlóját. Ennek dacára tovább üldözte a székely hadsereg az ellenséget s kiverte azt Háromszékről.

— A Háromszék földjére visszatért sereg körében már elterjedt a hír a vezér elestéről. Maksa és Eresztevény között, ahol megálapodtak, az eresztevényi temetőben az országút mellett megásott sírban temették el a megdicsőült hőst!

Harmath Domokos

## HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Aug.

6

1932.

## AKAROM....

(Felelet I. DIÉNES LÁSZLÓ barátomnak.)

Oh, már az alkonyat is régen messze.

Fásult szemem sötét éjbe réved...

Csak a lellem magányos, korhadt keresztje

Idéz a multból régi, szép meséket,

... Minden csengő hur elpattant szívemben,

Csak egy sir még, ott, a messze idegenben

És én hallom, amint a szél

Zugásán át visszhangja kél...!

Némult ajkáról hogy szálljon az ének?

Hogy madárdal? ha ősznek lombja hull...

Szívem reménye néha még feléled,

De vágyim színe mindjobban fakul.

Uj seb szakad fel a kínok kapuján

Minden drága cseppnyi felszáradt könny után,

S kacagni bár százszor könnyebb...

Mégis akarom e könnyet...

Akarom, hogy valaki együtt sirjon,

Zokogjon újra fájó dalt velem...

En egyedül soká már úgy sem bírom

Elvérezik egyszer végkép a sebem!

... Betekintek hát zord szívedbe bátran,

S elnézem, hogy hal meg az utolsó vágyban...

Aztán... nem zengek dalt, hitet

Többé soha senkinek....!

(Budapest, 1932. júl. 28.)

Pál Loránt.

— Tüzoltóink nyári mulatsága. Holnap, vasárnap d. u. az átszervezett Önk. Tüzoltó Egylet nyári mulatságot rendez az Unio-kertben. Derék tüztoltóink a multság bevezetésül a tüztoltó toronynál mutatnak be gyakorlatokat, majd a fuvózenekar játéka közben vonulnak az Unio-ba. Így természetesen már előre meglesz a hangulat, a közönség is értesül a multság kezdetéről. Csak az idő kedvezne és ne rontaná el a lázas készlődést.

— Irományok után kutatott a betörő. Szerdára virradó éjszaka valaki Torján az ablakon keresztül betört a Nagyházi Antal-féle lakásba és bár sok értékes dolog volt a házban, nem vitt el semmit, csupán az íróasztal irományait hánnya szerteszét. Ugy látszik, az illető valami fontosabb irat után kutatott, amelyért vállalta a betörés kockázatát.

— Öngyilkosság. Szerdára virradólag Hosszu József, a Kaszinó-szolgája lakásának félreeső helyén felakasztotta magát. A szerencsétlen ember azelőtt való napon mulatott és éjszaka hazamenve, nagy veszeke-dést csapott a családjával. Reggel még kiment az udvarra és azután követte el végzetes tettét. A Kaszinóban pontosan elvégezte a dolgát, az inkasszált pénzzel pontosan elszámolt, így hogy mi kergette a halálba, nem lehet tudni. Többször hangoztatta, hogy felakasztja magát, azonban nem gondolták, hogy komolyra váltja szavát. Pénteken délután temették nagy részvétellel.

— Juniális a Nagy Ferenc-féle rétben. Holnap, vasárnap délután a kézdioroszfalvi ifjuság a Nagy Ferenc-féle rétben nagy népünnepélyt rendez, melyen lesz lepényevés, zsákbaftás, fazéktörés és kugliverseny kitűzött dijak mellett. A rendezőség ezuton is meghívja a város közönségét a népünnepélyre. Jó ételekről és italokról gondoskodtak.

— Megmérgezte magát egy fiatal asszonyka. Ifj. Varga Jánosné sz. Rác Matild nyugtodi asszonyka állandó per-patvarban élt az urával, aki sokszor brutálisan bánt a gyenge fizikumu asszonnyal. A mult héten az asszonykát valósággal kiüldözte otthonából, aki hazamenekült Szentkatolnán lakó édesanyjához és ott elkeseredésében légykővel mérgezte magát. Az egész községben nagy részvétet keltett a tragikus sorsu 32 éves asszony öngyilkossága.

— Fürdés után jól esik egy kis testgyakorlat. A mult vasárnap a Transsylvania-fürdön parázs verekedést rendezett egy torjai legénytársaság. Estefelé a hazamenetelkor Simon Sándor és társai Ince László szeke-rén helyezkedtek el és e felett összeszó-lkozás támadt a legények között. Természe-tesen előkerült hathatósabb argumentumként a bicska is, mely Simon Sándor kezében villant meg és a két Ince-tesvér: Ince András és Ince László lapockáin ejtett mély vágásokat. A fürdés utáni testgyakorlatba beleszólt a csendőrség is, mely bevezette a nyomozást.

\*) Személyi hír. Amint már előre jeleztük, dr. Dávid János orvos testvérei látogatására huzamosabb tartózkodásra városunkba érkezett.

— Rablóvezér tűnt fel Torján. Makó Károly torjai gazda udvarára csütörtökre virradó éjszaka valaki fenyegető levelet dobott be, melynek ultimátumszerű sorai így szólnak: „Ha augusztus 17-ikén az ablakfáján kívül nem lesz 16,000 lej, a házadot ekrazittal röpittem fel.” Aláírva: N. Ignác, rablóvezér. A gazda a fenyegetésre csöppet sem ijedt meg, hanem átadta a levelet a csendőrségnek, mely keresi az ismeretlen rablóvezért...

\*) Ellesett beszélgetés.

— Hova sietsz úgy Ibolykám?

— Sietek Páll Gáspár okl. táncosnő iskolájába, ahol a Rumbát, Marotot, Haway-Walsot, Tangót, Slow-Foxot és a Székely-vigadót tanuljuk.

— Hiszen te tudod a Rumbát.

— Tévedés. Én is azt hittem eddig, hogy tudom, de most látom, hogy semmit sem tudok belőle és neked is azt ajánlom Mancikám, hogy ha a valódi táncokat meg akarod tanulni, gyere csak szakemberhez és kontároktól ne vegyél át semmit.

— Jó. Beszélék a mamával és én is megyek.

\*) A most érő gyümölcsök házi feldolgozását ismerteti a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikkeket közöl még a must hideg uton való konzerválásáról, a gyümölcsfák meddőségéről, a gyengén fejlődő és pusztuló fiatal fákról, a koszméte és ribizli időelőtti levélhullásáról, a málna terméketlenségéről, a helyes szemzésről stb. A dusan illusztrált két lapból a Növényvédelem kiadói hivatala (Budapest, VIII. Rákóczi-ut 51. IV. e. 5.) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

## SPORT.

KSE I.-Sirius (Szentkatolna) 7:0 (1:0)

Erősebb ellenfél hiányában múlt vasárnap a KSE a szentkatolnai Sirius-sal játszott barátságos mérkőzést, melyet 7:0-os szokatlan gólkülönbségű eredménnyel nyert meg. A tartalékos KSE főlényével kezdődik a játék. A 30-35-ik percben Fülöp éles szögéből küldött labdájával szerzi meg a vezetést. Az 1-ső félidőben az eredmény nem változik, de a 2-ikban már nem tudja tovább tartani magát a Sirius, visszaesik. Kihasználva az alkalmat, a KSE 6 góllal terheli ellenfele kapuját. A Siriusban kiemelkedett szép játékú Zsigmond, a Brasovia I bekkje.

Előmérkőzést játszottak:

KSE komb. az alakuló félben levő csernátont football csapattal. Eredmény 8:1 a KSE javára. A mérkőzés iskolajáték jellegű volt.

KSE törpe — Oszolai törpe 3:1.

KSE. III. — Sirius (Szentkatolna) 3:1.

Ma, vasárnap a Csikszeredai Sport Club csapata rándul le városunkba és itt a KSE. I-el játszik barátságost. A mérkőzés előreláthatólag izgalmasnak ígérkezik, amennyiben a KSE. revansot akar venni a Csikszeredában szenvedett 5:0 arányú vereségért.

Előmérkőzésekben alkalmunk lesz végignézni a KSE. II. — KSE III., valamint a Nemere törpe (Gellence) és KSE. törpe mérkőzését.

Ha jó idő lesz, nagyszámu közönségre számíthatunk.

A Kézdivásárhelyi Tekézők 3:0 arányban győztek.

Julius hó 31-én, vasárnap zajlott le a helybeli Törekvés Tekéző társaság városközi hugliversenye a brassó-bolonyai Keddi tekéző társaság csapatával a Lukács kertben. Ezúttal a vásárhelyi tekéző társaság óriási haladásról tett bizonyosságot, amennyiben az ország egyik legjobb tekéző csapatát sikerült 3-0 arányban 89 teke különbséggel megverni. Az eredményre való tekintettel nélkül is elismerés illeti a brassói játékosok dobóképességét. Működésben a vásárhelyi társaság fokozódó fejlettségéről és szerveztségéről tett tanúságot, ami úgy a társaság vezetőségének, mint minden egyes tagjának az érdeme. A verseny lefolytatása után majdnem reggelig tartó kedélyes szórakozással pecsételték meg a tekézők az új ismeretséget.

A m. tisztelt közönség szives tudomására hozzuk, hogy a ref. bérpalotával szemben, dr. Fekete András ur házában

**A MANIKÜR, FÉRFI ÉS NŐI Fodrász-üzletet**

újlag átrendeztük, ahol mindenki kellemesen és jól lesz kiszolgálva.

A további szives pártfogást kér Kovács Rózsika és Farkas Sándor.

## A mozi műsora.

Aug. 14-15-én, vagyis vasárnap és hétfőn este 9 órakor, vasárnap d. u. 1/27 órakor lesz bemutatva a

### MAROKKÓI KÁVÉHÁZ

izgalmas történet egy légionárius életéből, I. HAROLD, MURRAY, DORSAY FIFI, CLIDE COOK főszereplők közreműködésével.

Aug. 20-21-én, szombaton és vasárnap este 9 órakor, vasárnap délután 1/27 órakor a

### Koldus diák

a legszebb zenéjű operett lesz, H. H. Bollmán és Jarmille Nowotna berlini opera énekesekkel. Főszereplők: FRITZ SCHULZ, TRUS V. AALTEN, HERMAN PICHÁ.

## Hirdetéseket a Székely Ujság

### A kedélyes város.

Érdekes megtudni, hogy például a londoni piaci bíróság, amely a járásbíróságnak egy alosztálya, milyen ügyekkel foglalkozik. Így például egy hölgy beperelt egy kofát a piaci bíróságnál. A per oka a következő: Önagysága halat akar vásárolni és a vízzel telt medencéhez lép. A kofa a hálójával kiemeli egy csukát. Önagysága nézegeti a csukát, majd visszadobja. A kofa egy másik csukát halász ki. Megismétlődik az előbbi jelenet. Vagy hétszer, nyolcszor, Önagysága türelmetlen, a kofa mérges, végre önagysága nyilatkozik:

— Hallja, nekem nem tetszenek a maga csukái.

Mire a kofa dühösen:

— Ja, ha önnek a szépség fontos, akkor vegyen egy aranyhalat.

Önagysága is mérges lett és parázs szóharc indult meg, mely sértegetéssel, illetve bepereléssel végződött.

Avagy egy másik eset a londoni XXIII ik számú járásbíróságról: Egy ur beperelt egy motorbiciklistát. A motorkerékpáros véletlenül surolta az ur kabátját, mire a suroltkabátú ur sértegetéssért perelt. Ugyanis a suroltkabátú ur kissé testes és így talán érthető, hogy közte és a motorkerékpáros között a következő — és sértéssel befejezett — beszélgetés folyt le:

— Hallja, túlkölhetett volna!

— Túlköltem.

— Igen, túlkölni azt tud, de hajtani nem.

— Nagyon téved, ha szabályszerűen hajtok, akkor magát már holnap temetik.

— Tévedés, ha tud hajtani, akkor kikerült volna.

— Azt nem tehettem meg, mert akkor kifogyott volna a benzinem.

Kedélyes város az a London!

## Jusson eszébe!

?

Ne feledje, hogy cukorka, csokoládé bombonokon kívül mindennemű fűszer, kávé, rizs, dió, dióbél, mogyoró, mazsola, mandula stb.

Brassói CELL-féle 10% -os ecet

Szalonna,  
szalámi,  
friss túró és  
vaj!

### Bánati lisztek

a lehető legjutányosabb árban nálam állandóan kapható.

Szives pártfogást kér

**VAJDA JÓZSEF**

## Ijúsági KÖNYVEK hihetetlen olcsó áron

|                                       |        |
|---------------------------------------|--------|
| Lengyel: Tamás I. II. III. kv. drb.   | 56 Leu |
| Walpal: Élet felé . . . . .           | 68 „   |
| Dormándi: Solyommadár . . . . .       | 68 „   |
| Benedek: Első könyvem . . . . .       | 56 „   |
| Goethe-Benedek: Csili-csali . . . . . | 84 „   |

Beszerezhetők a KOVÁCS-hirlapiroda, könyv és papíruzetében.

## Augusztus 10-ikén kezdődik

és teljes egy hónapig tart a román osztálysorsjáték

5-ik osztályának a huzása,

melyen okvetlenül nyernie kell, ha a sorsjegyét a Kovács-hirlapirodában vagy Mihály Lászlónál szerzi be.

Ezen huzással befejeződik az első osztálysorsjáték,

mely 80.000 sorsjegy és 40.000 nyereményből áll.

Készüljön a következő osztálysorsjátékra és szerezz be sorsjegyét a fenti két címmel.

## -Ne menjen messze,

olcsóbban megkapja itt a

## könyvujdonságokat

melyek állandóan raktáron vannak a

**KOVÁCS-hirlapirodában.**

Legujabb könyvek:

Franz Werfel: Nápolyi testvérek, Szinnyai Zoltán: Nincs feltámadás. Szerderkényi Anna: Felszabadulunk. Ursula Parrott: Ex-feleség, André Maurois: Asszonyok utja. Földi Mihály: Isten országa felé. -- Darabonként csak 60 leu.

Ezekon kívül még a következő könyvszenzációk találhatók:

Bevezetés a pszichoanalízisbe.

Sigmund Freund huszonnyolc előadása dr. Hermann Imre fordításában. Egyedül jogositott magyar kiadás — Ára 240 leu.

A mindennapi élet

pszichopathológiája:

(Az elfelejtés, elszólás, elírás, babona és tévedés.) Sigmund Freund szenzációs könyve, dr. Takács Mária fordításában. Ára 160 leu.

A két fogoly. Zilahy Lajos, a nagy magyar regényíró több kiadást ért regénye. — Ára 90 leu.

Magyar Regények könyvsorozat:

Harsányi Zolt: Az üstökös Terescsényi György: Lesz, ahogy lesz. Kosáriné Réz Lóla: Álom. Falu Tamás: Öregek. Zsigray Juliánna: Férficél. Ezekon kívül még a könyvujdonságok színe-java

Külföldi regényírók könyvsorozata.

Rózsaszínregények, Milliók könyve stb. stb.

Arany  
éremmel  
kitüntetve!

## Vegyileg tisztít és fest

női és férfiruhákat, pliszérozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest és kiizzadt filz-kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját elveszítene, a legjutányosabb árban. — B. tudomásra hozom, hogy műhelyemet

**német gyártmányu gyapjufésülővel**

kibővíttem.

**Bartos Boldizsár**

TÁRGUL-SÁCUESC  
KÉZDIVÁSÁRHELY.

Arany  
éremmel  
kitüntetve!